

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.	Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít Egyes szám ára 8 kr.	Kiadóhivatal: Schvarecz Sándor könyvkereskedése, hová az előfi- zeti- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.
--	--	--

(S. A.) Lelkesedett örömmel ünnepelte városunk közönsége a magyar szabadság felejthetetlen emléknapiját.

1848. márczius 15-ike a bilincsek-től és szolgálai járomtól megszabadított nemzet újra születésének nagy napja s e napnak 45-ik évfordulóját ünnepelte az egész Magyarország. Nem az egyes pártok, hanem az egész haza ünnepe; minden igaz magyar szíve hevesen dobog e napon, mert maga elé varázsolja az 1848-iki nagy nap fényes és magasztos eseményeit.

Nagy dolgok történtek akkor!

A miért olyan sokan és oly sokáig küzdöttek: a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméi, megvalósultak egy napon.

Negyvenöt éve, hogy az Árpádok véren szerzett bérczes hazájában a hatalom által elnyomott magyar ismét szabadnak érezte magát; a közös haza polgárait egymástól elválasztó hatal-

mas fal leomlott; egyenlő lett a magyar nemzet mindegyik fia. Szabad lón a nemzeti sajtó, széttépte a zsarnokság béklyóit a magyar nemzet ősi ereje és régi hazájában magyarul beszélhetett és irhatott a magyar ember.

A hármass eszme megszentelt zászlója dicsőségesen lobogott egy ideig s azután — elbukott. De bukása nem tartott sokáig, mert az elhullott hősök és vértanuk kiontott vére által megáztatott föld megtermé a szabadság ékes virágát. A nemzeti zászló újra fenn lobog és az egész világnak hirdeti, hogy a magyar nemzet ismét szabad!

Szabad a magyar nemzet és a szabadság lelkesítő tudata által vezérelve halad a művelődés és tökéletesedés útján mindig előbbre.

Derült, mosolygó egü, szép tavaszi napon ünnevelt városunk közönsége. Az áldástalan küzdelem és pártoskodás köznapi légköréből kiragadta magát gazdag és szegény egyaránt és méltóképpen szentelt egy napot a nagy eszmék diadalra jutásának emlékére.

Testvérek voltunk egy egész napon át. De hát miért ne lehetnénk testvéries egyetértésben mindig?! — Hiszen csak egyesült erővel lehet

a közjó és haladás érdekében munkálkodni! Bár a magasztos ünnep hatása alatt béke jobbot nyujtanának egymásnak a versengő felek; bár megszüntetnék a helyi lapok a rút személyeskedést. A szabad sajtót nem a személyes támadások eszközéül, hanem az anyagi és szellemi haladást érzéző eszmék terjesztésére kell felhasználni. Talán nem is a személyes harag és bosszú vezérli városunkban a küzdő feleket, hanem csak emberi gyarlóság. És bizonyára egyik-másiknál még az önérdék is volt a személyeskedésnek és hatalomra vágyódnak rugója.

A békére intő nagy napon, a szabadság és testvériség e magasztos ünnepén minden magyar szíve nagyot dobban és öröme közben is búsan tekint Olaszország szelid egü földje felé, hol a 48-iki napok legnagyobb alakja, a szabadság lánglelkü és ékesen szóló apostola *Kossuth Lajos* honatalanságának fájdalmas napjait éli. Egy vigasza lehet csak a hazáján kívül élő aggastyánnak, hogy a magyar nemzet fiai rajongásig szeretik őt.

Be van vésve az önkéntes száműzött emléke mindnyájunk szívébe és innen ki-kitör a vigasztalás bánatos sohajtsa . . . „*Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos!*”

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

Ébredés.

„Ébrednek ott a vén Zobor tövében,
E hír röpiül szét villámszárnnyakon,
Ébredsz? . . . való? . . . honszerző drága népem,
Amott a vérázattá tájakon.
Szilárdá tenni újabb ezredévre
Ohajtod Árpád szentelt örökét.
Hogy egy legyen s magyar nyelvűbe' végre
A jó, a békés, istenadta nép?

Ébredsz? . . . oh tedd, hisz hosszú volt az álmód,
Évszázak látták szunnyadásodat!
Ébredj! . . . delén ragyog már napvilágod,
Ne várd, míg rád borúl az alkonyat,
Mert gyászos vón az éj, mi rád szakadna,
Örökké tartó s mint a sir, sötét!
Ébredj! s műveltséget szerevez és adva,
Uj ezredévek tedd le talpkövéte.

Ébredj! . . . hódítva sziveket magadnak
S szelid békének fényét hintve szét,
Hogy vallja mind magát igaz magyarnak,
Ki itt, e honban áldja Istenét.
De kardodat hagy békén hüvelyébe',
Más fegyverekkel foly ma már a harc,
Tudásoddal gyűjts nappalt most az éjbe:
Akarj erősen s tud, hogy mit akarsz.

Ébredsz? . . . való? . . . honszerző drága népem?
Nem! nem! a hír álnok volt és hazug.

Más ébred ott, a vén Zobor tövében,
Onnét felém más szónak árja zúg *)
Gonosz gyermek tör ott a jó anyára,
A miért oly gonddal s híven ápolá,
S hallgatva álnok ámitók szavára,
Hálátlanul gyilkos tört fog reá.

Kereszttel indul anya-gyilkolásra,
A szent kereszttel a szentségtörő!
Meváltás volt a szent keresztnak ára
S a megváltója ellen indul ő.
Oh elvakított nép! tudod, hová mégy?
A kül gatját tört ár hová ragad?
Szíved sugalja azt, hogy áruló légy
S hazádban hontalanná tedd magad?

Magyar valál mint mink, jogokban eddig,
Megőrizéd bár nyelved — általunk,
De most szíved külámitók megejtik
És elhised! hogy zsarnokid vagyunk!
Tiszteld a szent keresztet, ám ne őket,
Hamis proféták ők, oh higgyed el;
Vallásod véd, de a szentségtörőket
Ősid magyar honából izzed el!

Fölbredél? . . . oh, e z hát ébredésed?
Nem ismerz minket el testvéridül?
Közös hazánkért nincs már szívverésed?
A büszke tölgy, reméled, hogy kidül?
Ne hidd! hisz ezredéves már az élte,
Látott biz ennél több s nagyobb vihart,

*) Sub titulo: „tiltakozás a polg. házasság ellen,” a tótok a magyar állam alapjait döngetik.

Am ősi földjéből ki egy se tépte,
És most se fogja, hidd el, a magyart.

Ébredsz? . . . mi is! hisz hosszú volt az álmunk!
Elámitott nép! . . . im, ébren vagyunk!
És mert delén ragyog már napvilágunk,
Helyén van szívünk és helyén agyunk.
Helyén karunk s az ámitót elérve,
Téged megint keblünkre ölelünk
S uj ezredévek talpkövéte letéve,
Testvér! magy ar lész s boldog művelünk!

Ujvári Béla.

Néhány lap egy ujságíró naplójából.

Irta: Frank Zoltán, felolvastatott a csongrádi izr. nőegylet 1893. márcz. 4. tartott hangversenyén.

— Vége. —

Ilyen tárgyú tárczám jelent meg egy ízben a „Kutyanyak és Vidéké”-ben, anélkül, hogy hírét hallottam volna a nagybácsi esetének.

Egy szép napon szemrehányó levélben mint gonosz és tiszteletlen öccsét tagad ki az örökségből a nagybátyám!

Ki szimatolták, elküldték a lapot, azt már bizonyosra vehettem, hogy az ellenzék és nem más.

Csak van eszem, hogy szándékosan nem dobok el húsz ezer frtos örökséget!
Ej! gondolám, üsse kő valamennyi rongyos bankóját és kincsét a világnak,

Béke.

Midőn Tallián Béla Csongrádme-gye főispánja szék foglalóját tartotta, azon ígéretet tette, hogy mindent el-fog követni a vármegye békéjének helyre állítása érdekében, sőt akkor, midőn Csongrádvármegye törvényha-tóságai bizottsága tisztelgett nála, azt is hangoztatta, hogy ha szükséges-nek látja, egy kis erőszaktól sem fog visszariadni, de a békének helyre kell állni.

Osztatlan örömmel és lelkesedéssel fogadta Csongrádvármegye tör-vényhatóságai bizottsága a főispán úr ő méltóságának férfias kijelenté-sét, mert hiszen az áldatlan harc, mely évtizedeken keresztül dúlt a vármegyén, különösen az utóbbi idők-ben a legmagasabb fokra hágott; oly annyira, hogy vármegyénket úgy kezd-ték ismerni az egész országban, mint a rakoncátlanság és békétlenség fő-félszékét.

Voltak azonban olyanok is, a kik megvoltak ugyan győződve a főispán úr jóakarataról, de az ellenzék ed-digi magatartásából azt következtet-ték, hogy a béke helyre állítása a le-hetetlenséggel határos.

Mennyire sikerült a békét helyre-állítani a vármegyén, azt az ellen-zék magatartásából mindenki láthatja. A vármegye közgyűlésein az ellen-zék valóságos hajszákat rendez egye-sek ellen, a kik eddig utjába állot-tak. A szabadelvűpárt pedig közö-nyösen nézi az ellenzék rakoncát-lankodását; sőt talán akadnak olya-nok is, a kik alattomban kárörvend-ve mosolyognak az eredmény fölött.

Mi, részünkről őszinte örömmel üdvözljük a főispán úr ő méltosá-gának törekvését.

Azt gondoltuk és hittük, hogy a békéltetési kísérletek nem fognak hajótörést szenvedni. Azonban felte-vésünkben nagyon keserűen csalat-koztunk, mert a helyett, hogy helye-

reállt volna a béke, kétszeres erő-vel tört ki a harc. Úgy látszott, hogy nem is szűnik meg soha.

A legnagyobb meglepetéssel ér-tesültünk, hogy a f. hó 8-án tartott községi közgyűlésben Hegyi Antal plébános úr a közgyűlés előtt kije-lentette, hogy tőle telhetőleg min-den lehető el fog követni a béke helyreállítása érdekében. Lapjában meg fogja szüntetni a személyeskedést azon esetre, ha mi, szintén hasonló-an fogunk cselekedni.

Hát minden félreértés kikerti-lése végett, mi ezennel kijelentjük, hogy a békét óhajtjuk és őszintén el fogunk követni minden lehető an-nak érdekében.

De azt szintén kénytelenek va-gyunk kijelenteni az igazság érdeké-ben, hogy azon nyilatkozás, melyet Hegyi Antal plébános úr folyó hó 8-án tett, azok a szavak, melyeket használt, nem vezetnek a béke utjá-ra, sőt a plébános úr által használt fenyegető szavakban inkább a terrorizálást, mint az őszinte béke szavát véljük feltalálni.

Fenyegetésnek vesszük a plé-bános úr azon kijelentését, midőn azt hangoztatta, hogy daczára annak, hogy velünk éppen úgy elbánhatna, mint Zöld Antal tanítóval elbánt, vagy is más szóval állásunktól foszthatna meg, de azt nem teszi, mert ő kenyérétől nem akar megfosztani olyanokat, a kik arra rá vannak szorulva.

Engedjen meg főtisztelendő plé-bános úr, ezen kijelentés a lehető legnagyobb meggondolatlanságot té-telezi fel, sőt azt lehet mondani, hogy egy kissé nevetséges is. Mert hiszen oly nagymérvű naivságot nem tétele-zünk éppen a főtisztelendő plébános úrról, hogy ezt a kijelentést, meg-fontolva, komolyan tette.

Mit mondana a plébános úr ah-hoz, ha mi azzal fenyegetnők, hogy azon hirlapi cikkek miatt, melyek ellenünk a szerkesztése alatt megje-

lenő „Tiszavidék“ hasábjain láttak napvilágot, állásától fosztjuk meg. Azt hisszük, hogy épp oly gunyosan mosolyogna, mint mi mosolyogtunk akkor, midőn meghallottuk, hogy fő-tisztelendő úr a fentjelzett nyilatko-zatot tette.

Valamint mi, elválasztjuk a lel-készt a szerkesztőtől, úgy a főtisz-telendő úr is tegyen különbséget a tanár és szerkesztő között.

Valamint főtisztelendő úr meg-felel kötelességének mint lelkész, mi is megfelelőnk kötelességünknek mint tanárok.

A lelkésznek felette állnak a sa-ját egyházi hatósága, felettünk pedig az illetékes világi hatóságok.

De mint felelős szerkesztők fe-lelt csak egy hatóság áll és az — a sajtóbíróóság.

Valamint mi tisztában vagyunk azzal, hogy azért, a mi lapunk ha-sábjain megjelent és meg fog jelen-ni, senki masnak, csak egyedül a sajtóbíróóságunk tartozunk felelősség-gel, úgy a főtisztelendő úr is jöjjön tisztába azzal, hogy bennünket fenye-getéssel sem politikai meggyőződés-ünktől, sem pedig véleményünk sza-bad nyilvánításától, holmi nevetséges ijesztgetésekkel eltántoritani soha nem lehet.

Ha tehát a főtisztelendő plébá-nos úr őszintén, minden hátsó gon-dolat nélkül akarja a békét, akkor azt nem terrorizálással, hanem az őszinteség egyenes útján érheti el.

El kell ismernie azt, hogy nem csak mi, hanem ők is átlépték azt a határt, mit a tisztességes sajtónak átlépni nem szabad.

A mi minket illet, mi szívesen eldobjuk a személyeskedés hálátlan fegyverét, de viszont megköveteljük azt laptársunktól is.

Tiszteljük egymás politikai meg-győződését, ismerjük el, hogy váro-sunkban létező pártok bármely poli-

Folytatás a mellékleten.

— nincs olyan kincse a világnak, — mint a Böske édes csókja, nyájas szava, tízes ölelése, ragyogó, búzavirágszínű kék szeme lehet.

Soha életemben nem fogott el a lyrai hangulat úgy, mint akkor.

A „K. és V.“ minden száma hozta a szebbnél szebb lyrai költeményeket „Hozzá“ avagy P B z czimezve. Vagy a verssorok kezdő betűi felülről lefelé olvasva adták ki e nevet: Pogai Böskehez.

Meg voltam babonázva. Ej, mit nekem végrehajtás, iparosifjúság, ellenzék haragja, kofa nyájaskodás, apai subventio elvonás, ööktség és tudom is én mi még nem!

A Böske . . . és Böske . . . és semmi más sem kell nekem!

Hát egy szép napon arany szegélyű meghívót kapok, a mely szerint Pogai Já-nos úr és neje, valamint Kóváry István úr és neje szívesen látnak kedves gyermekeik Böske és Aladár január hó 20-án 5 órakor tartandó esküvőjükre.

Karikákat szórtak a szemeim! . . . Mélyen el voltam keseredve . . . őh a kö-télrevaló . . . Világos . . . úgy van . . . Böske poetikus lélek, nekem meg fogalmam sem volt, hogy Kóváry Aladár is van a világon. Ez volt az én írói álnevem és a kötéltre-való pernahajder, jaj! . . . nem is tudom, mit mondjak . . . megfojtok minden Aladárt és Kóváryt . . . az én révémen, az én ver-

seim árán veszi el és kapja feleségül az én ideáлом.

Egy pár hónapig tökéletesen el voltam keseredve. Gyűlöltem az egész világot. Hanem aztán felébredt a régi szenvedély s a kesergő szerelem hangján újra pengtettem a lantot hozzá . . . az asszonyhoz!

Hisz nem Kóváry Aladárt, a férjét, hanem engem a poetát szeretett meg.

Néha-néha jött is reá egy biztató, re-ményt nyújtó válasz, tőle . . . az aranyos Böske-től versben.

Mikor már a reménység csücs fokán álltam, hullott rám a hideg zuhany újra.

Az ő aranyos neve volt aláírva annak a kritikának, mely az én verseim kegyetlen ledorongolását hirdeté a világnak a „Kutyanyak és Vidéké“-ben!

Mit tudtam én azt akkor, hogy ez mind a szerkesztőség műve, melybe ő is bele-egyezett, ki akartak ábrándítani és újra hasznomat venni. Ő csak a nevet adta oda.

Végkép elkeseredtem. A Sulymossy grófok uradalmában megüresedett egy ír-noki állás, arra pályáztam. Két hét múlva már lestem, hogy ropog a földből elő a fű a tavaszi kikelettel. Felkeltem a regg- és feküdtem az esthajnalal. Szívtam a falu üde, tiszta, életet nyújtó levegőjét. Jól esett a magány, kellemes harmónia volt lelkem-nek a birka bégetés, ostor pattogás, béres káromkodás és disznó rőfögés vegyest.

Megszerettem a magányt . . . Már hó-napok múltak és én végkép szakítottam Csingerháttal és a „K. és V.“ szerkesztő-ségével. Gyűlöltem minden mesterséges költészetet, mit valaha papírra vetettek. — Csak a természet hamisítatlan költészetéért rajongott lelkem.

Beállt a hosszú tél. A falusi gazda olyankor epedve várja a postát.

Egy ilyen hosszú téli estén végre meg-jött a várva várt posta. Sorba veszem. Új-ság, árjegyzék, börzeárfolyam tudósítás, meghívó, levél stb.

Nézem a meghívót. A csingerháti nő-egylet alaptökeje javára stb. stb. hangver-seny nyel egybekötött táncszestélyt rendez stb. Tárgysorozat: Szaválás Kóváry Ala-dárné. Oh! Ó szaval s az „En“ versem! Hosszú hónapok óta ez volt az első édes . . . meleg érzés a szívem körül.

Megyek . . . már, hogyne mennék, — ismételtetem magamban.

Engesztelő szózat hozzám, ugy-e kis Böske! Megyek, igen, ott leszek kis szíy-telen, lásd, hogy szeretlek még most is és nem haragszom.

A hangverseny napján be is értem Csingerhátra.

Az alatt, mióta távol voltam, épült benne egy látványos terem — amint annak idején hirdették — egyik vendéglőjében.

Este volt, mikor beértem. Az elnök-

tanítók olyan gyermekekre, a kiket 3—4 évig is egy osztályban kénytelenek visszamarasztani, ezek az úgynevezett továbbképezhető felhülyék. Ezeket a számalomra méltó gyermekeket indítványozó a többiekől elakarja választani s részükre külön iskolát óhajt szereztetni.

— **H.-M.-Vásárhely a kulturáért.** H.-M.-Vásárhely város törvényhatósága f. hó 16-án tartott közgyűlésén nagy szótöbbséggel elhatározta, hogy felső népiskoláját beszünteti és ennek a helyébe a város közönségének inkább megfelelő polgári fiúiskolát állít föl s azt már a jövő tanév elején megfogja nyitni.

— **Zord idők járnak a tavasz ébredésekor.** Nagy szél dühöngött pénteken és szombaton; a levegő pedig úgy lehült, hogy a subák ismét előkerültek.

— **Difteritis, vörheny és kanyaró** városunkban oly mértékben léptek föl, hogy a város bel- és külterületi elemi iskoláiban az előadásokat alispáni rendelet alapján beszüntették. Ugy értesültünk, hogy a járvány már enyhéb jellegű s nem pusztít oly nagy mértékben, mint a mult hét folyamán.

— **Az iparos ifjúság önképző és dalegylete** mult vasárnap d. u. tartotta tisztújító közgyűlését. Elnökül Sövényházy Antal polg. isk. tanár, alelnökül Bloch Adolf kereskedő, titkárnak Zsiga János, jegyzőnek Zsemberi István, pénztárosnak Kacziba N. választották meg.

— **A difteritisz ellen.** Azok az ijesztő hírek, melyek a difteritisz pusztításairól nem régen elterjedtek, a belügyminisztert arra indították, hogy e veszedelmes gyermekbetegségnek az országból való kipusztítására erélyes intézkedésekhez nyuljon. Az országos közegészségi tanács véleménye alapján a miniszter körrendeletet bocsátott ki, melyben először is szemükre lobbantja a hatóságoknak, hogy a difteritisz terjedésének első sorban abban a lanyhaságban keresendő, melylyel a hatóságok és községi előljáróságok a difteritisz elfojtása tárgyában már ismételve kiadott kormányrendeletek végrehajtása körül eljárnak. Azután figyelmezteti a miniszter a hatóságokat, hogy jövőre vegyék szigorubbán dolgaikat, mert a mulasztók ellen — saját felelősségének tudatában — kénytelen volna a legnagyobb szigorral eljárni.

Budapesti levél.

A tavaszi idő kellemességei napról napra emelkednek s a vidéki közönség, mely a hosszú téli idő alatt otthonára volt szorítkozva, siet a fővárosba, hogy bevásárlásait itt eszközölhesse, mely célból szíves figyelmébe ajánlunk néhány elismert jóhírvéü tüzletet.

Budapestre megérkezve, első a jó és kényelmes szálloda. Mint ilyent ajánljuk Gundel János „István főherceg” szállodáját a Ferencz József-tér és Akadémia-utca sarkán. E szálloda a lánchíd, várpalota és a budai hegyekre nyíló ablakaival a legszebb helyen fekszik, tiszta, jó levegője van, és a villamos vasut s a Dunagőzhajózási állomások szomszédságába esnek. Szobáiban a tisztaság mintaszertü, a kiszolgálás a leggondosabb s maga a szálloda mindent nyújt, mit kényelem tekintetében csak igényelni lehet, árszabálya pedig a legmérsékeltebb. Étkező termében tiszta jó italok és izletes ételek szolgálatnak ki.

A kinek szüksége van gazdasági eszközökre, mindennemű szerszámok, szijak, vízmentes ponyvák, tizedes mérlegek, szerszámgépek, műszaki cikkek, kazán felszerelési fém és vasárak, háztartási eszközök és konyha

felszerelésekre mindezen tárgyak s legjobb kivitelben jutányos árak mellett Geitner és Rausch budapesti cézég központi tüzletében, Andrassy-ut 8. szám beszerezheti, hol mindig legelőbb található meg mindaz, mi e szakban új és czélszerű. Háztartási és konyha felszerelési cikkekéből és egyéb házi szükségleti tárgyakból e cézég nagy és választékos raktárt tart, s menyaszonyi kelengyék ezen cézegnél legelőnyösebben rendelhetők meg. A tejjgazdasághoz szükséges eszközöket, tejszállító kannák, tejhűtőgépek, fejőszélkék, tejbödönyök stb. ezen tüzemhez szükségelendő tárgyakat nagy választékban raktáron tart; keleti szerszámokat valamint szőlő tulajdonosok részére Peronospora fecskendőket és permetezőket legjobb kivitelben szállít, vidéki megrendeléseket pontosan és legjutányosabban fogantatosít Különösen felhívjuk t. olvasóink figyelmét a Geitner és Rausch cézég számtalanszor kitüntetett saját gyártmányu tűzi fecskendőire, tüzöltő egyéni felszereléseire, házi és gazdasági kutaira s minden czélra szolgáló szivattyúira, valamint saját gyárában előállított malomkő készítményeire.

Mosóruha szövetek, kartonok, levanti-nek, batisztek, szatének, kásmírek és zefírek feafilmulthatlan választékban, legjobb minőségben, és legolcsóbb, mélyen leszállított árakon adatkak el a Kollarics József és fiai „Ypsilanti”-hoz czímzett vászon, fehérnemű és mosóruha szétküldési áruházában, Budapest, váci utca 5. sz. a. Figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy ezen rendkívül kedvezményes eladás már csak rövid ideig fog tartani, mert a vásárló közönség nagy érdeklődése folytán az óriási készlet néhány hét alatt elfogy. Törekedjék tehát mindenki e kedvező alkalmat felhasználni, mert ily előnyös vásárlásra aligha fog egyhamar alkalom nyílani. Rendelések levélben is történhetnek és az áruhoz kívánatra szívesen küld érdeklődőknek ingyen és bérmentve mintagyűjteményt.

A gazdaközönség egyik fő gondoskodásának tárgyát a veteménymagvak beszerzése képezi s e tekintetben nagyon tanácsos, hogy a megrendelést ismert szolid, valóban megbízható cézegnél eszközölje. E tekintetben legalkalmasabban ajánljuk Földessy Lajos 28 év óta fennálló magkereskedését (Budapest, IV. Mária-Valéria-utca 7. sz.) hol mindig egészséges és csiraképes magvak, luczerna, lóhere, takarmányfü, mindenféle vetemény-, konyhakerti- és virágmagvak, valamint többféle új és óriási fajta takarmány-magvak. Különösen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe az új japáni borbogyót, melynek magvait Földessy Lajos friss minőségben szállítja; a borbogyó-bokor a málna fajhoz tartozik, gyümölcse skarlátpiros savanykásan édes, zamatos, kellemes ízű, júliustól őszig folyton érik, s befőzésre is alkalmas.

A tavaszi idővel beálló építkezések alkalmából fontos a Bi-hn János budapesti asphal-fedőlemezek- és faczementgyára által mintegy tizenegy év óta számtalan nyilvános monumentális épületeknél, gazdasági és gyári épületeknél és lakházaknál alkalmazást nyert, kiváló előnyeiket mindenütt a legfényesebben igazolta és teljes mértékben figyelemre méltó a t. építő és épített közönségnek, a kiknek nem kellene elmulasztani a faczementtételő előnyei- és tulajdonságairól maguknak tudomást szerezni. Az említett gyár elvállal mindennemű Asphalt-burkolatok készítését, nedves falak szárazzá tételét asphalttal, valamint fedőlemez befödések teljes elkészítését is jótállás mellett, ugyszintén legjobban beszerezhető: Fedőanyagok, elszigetelő lemezek. Carbolineum legjobb fatelítő és mázó szert, Creolin, Carbolsav, Carbolpor, fertőtlenítő szerek stb.

Az építető közönség és az építész urak különös figyelmébe ajánljuk még Walla József czementáru-gyárát és építési anyag raktárát. Budapest, VII., Rottenbiller utca 13.) Legnagyobb készlete van itt: czement és mozaiklapoknak, keramit, keiheimi és metlachi lapoknak, terracotta építési díszítmények, kőfedélgép, tűzálló-tégglák, kőagyagcsövek, keménytoldalékoknak stb. A cézég vállalkozik mindenféle czement munkák elkészítésére is, nevezetesen granitterrazo, betonozások, czement- és mozaiklapokkai burkolások, csatornázások stb. elkészítésére, s az

elvállalt munkákat szakértelemmel végezteti és azok tartósságáért kezességet vállal. Walla József jó hírneve országsejete ismeretes, végzett munkái és vállalatai teljes megelégedést nyertek mindenütt, ezementáru gyára és építési anyagok raktára a legnagyobb és egyetlen a maga nemében s a megrendeléseket legjutányosabban képes eszközölni nagyszabásu berendezésénél fogva. Diszesen kiállítot képes árjegyzékét a cézég kívánatra ingyen és bérmentve megküldi.

Nyilttér.)*

Van szerencsém az igen tisztelt közönség becses tudomására adni, hogy lakásomat Budapestről Csongrádra telve át, orvosi gyakorlatomat a tudományok minden ágából megkezdtem.

Dr. Sebestyén Ödön,
egyetemes orvostudor.

Lakik Draskovics Dezső úr házában.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Vasuti menetrend.

Csongrádról indul	d. e.	—	9.15
Gátérre érkezik	—	—	9.53
Félegyházára	—	—	10.18
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	12.18
Szegedre érkezik	—	—	1.46
Budapestre ind. (gy. v.)	—	—	11.01
Budapestre érkezik	d. u.	—	1.20
Csongrádról indul	d. u.	—	4.38
Gátérre érkezik	—	—	4.57
Félegyházára	—	—	3.00
Szegedre ind. (gy. v.)	—	—	3.03
Szegedre érkezik	—	—	5.56
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	5.02
Szegedre érkezik	—	—	6.57
Budapestre ind. (sz. v.)	—	—	4.57
Budapestre érkezik	—	—	8.50
Budapestről ind. (sz. v.) d. e.	—	—	8.25
Félegyházára érkezik	—	—	11.08
Csongrádra ind.	d. u.	—	12.35
Gátérre érkezik	—	—	1.05
Csongrádra	—	—	1.38
Szegedről ind. (gy. v.)	—	—	9.57
Félegyházára érkezik	—	—	10.59
Csongrádra ind.	—	—	12.35
Csongrádra érkezik	—	—	1.38
Budapestről ind. (sz. v.) d. u.	—	—	12.25
Félegyházára érkezik	—	—	4.46
Budapestről ind. (gy. v.)	—	—	2.35
Félegyházára érkezik	—	—	4.56
Csongrádra ind.	—	—	5.20
Gátérre érkezik	—	—	5.47
Csongrádra	—	—	6.20
Szegedről ind. sz. v.	—	—	3.05
Félegyházára érkezik	—	—	4.41
Csongrádra ind.	—	—	5.20
Gátérre érkezik	—	—	5.47
Csongrádra érkezik	—	—	6.20

Az Athenaeum illusztrált magyar irodalomtörténete.

Az utóbbi két évtizedben örvendetesen föllendült a magyar irodalomtörténet művelése; nagy számmal jelentek meg különböző korokról és írókról szóló tanulmányok, monografiák, sőt az egész anyagot felölelő rendszeres munkák. Csak hogy ezek tisztán iskolai használatra, amazok pedig legnagyobb részt a szakemberek számára készültek. Olyan nagyobb munka, mely a kutatások eredményeit összevonta s a kiválóbb irodalmi irányokat és írókat művelődéstörténeti keretben, a nagy közönség által is élvezhető előadásban adná, még eddig hiányzott. De hiánya régóta és nagyon érezhető volt. Ezen a hiányon fog segíteni az a díszmunka, melyet az irod. és művelődéstört. legkiválóbb szakértőnek közreműködésével Beöthy Zsolt, a nagyhírű aestheticus szerkeszt, s melynek első füzeté most jelent meg. Bevezető cikke az az értekezés, melyet maga a főszerkesztő a Kisfaludy-társaság egyik téli estéjén olvasott fel. A 2-ik a magyarok őskoráról, a néprajzi és régészeti legújabb eredmények felhasználásával, a 3-ik a magyar ny. eredetéről, a 4-ik a pogánykori költészetéről szól. A füzet egyszersmind valószínű remeke a nyomdai kiállításnak; a nagyszámú szöveg illusztrácziókn kívül gyönyörű a középkori íróbarátot ábrázoló s 8 színben pompázó első initiale; a műmellékletek közt igen sikerült a Czwingler könyvének hasonmása s a Halotti Beszédnek olyan színes fölvétele, melyhez hasonló hű másolatot eddig a technikai eszközök fejletlensége miatt nem

is lehetett volna készíteni. Az egész nagy mű előrajzát a következőkben adjuk:

A magyar irodalomtörténet képes kézikönyvét indítjuk meg. A nagy magyar közönség számára írjuk, melynek rég szüksége van rá. De szüksége van egész nemzeti művelődésünknek is arra, a mire vállalatunk törekszik: hogy irodalmunk ismerete, szeretete ápolása terjedjen és erősödjön. Még pedig erősödjék történeti alapon, a melyen állunk s a mely haladásunkat is biztosítja. A magyar szellem története és hősei: nemzeti erősségünk és iskolánk.

A nagy közönségnek írunk. Előtte ki-

kívánjuk megvilágítani nemzet-eszményeinket, a mint irodalmunk történetében megjelennek és fejlődnek: az ezredik év magyarjának bemutatni az ezer év magyarjának lelkét. Közönségünk ismereteit gyarapítani és rendezni törekszünk, izlését fejleszteni és nemzeti érzését erősíteni. Sem czélunkat, sem közönségünket nem tévesztve szem elől: az irodalomtörténeti tudomány jelen színvonalon alaposság mellett előadásban nemesebb értelmű népszerűsége törekszünk. Arra, hogy könyvünket a művelt közönség minden osztálya haszonnal és gyönyörűséggel olvashassa.

A könyvet a magyar irodalomtörténet

kiváló munkásainak egy nagyobb társasága írja. Így egyfelől minden egyes cikk oly szakember tollából kerülvén, kinek sajátlagos tanulmányai körébe esik az illető tárgy: megbízhatóság és alaposág tekintetében a vállalat készültének ez a módja a legnagyobb biztosikéket nyújtja. Másfelől, kiváló írók közreműködése által, a munka érdekes és becses emléke lesz irodalomtörténetírásunk jelen állásának.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadó lap-tulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

PESTI NAPLÓ

naponkint kétszer megjelenő politikai napilap. A PESTI NAPLÓ a világon a legolcsóbb és Magyarországon a leg-tartalmasabb napilap, megjelenik minden reggel legalább 16—24 oldal és délután 4—8 oldalnyi terjedelemben, fölívágra és lapjai egymásba ragasztva.

A Pesti Napló főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

Ifj. Ábrányi Kornél

országgyűlési képviselő.

Felelős szerkesztője:

Barna Izidor.

A Pesti Napló szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország legjelesebb újságíróit. A Pesti Napló bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frissék, eredetiek és a legmegbízhatóbb forrásokból erednek. Ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitanító szakírók szerkesztik. Bel- és külföldi tözde rovatát mindig legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

A Pesti Napló nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozhat az olvasó. Regényei és tárcái élénkek és érdekes olvasmányt nyújtanak.

A Pesti Napló minden vasárnap a gyermekszobának című rovatában Móra bácsi kedvelt meséit közli a gyermekek részére.

A PESTI NAPLÓ, még márczius havában új és rendkívül érdekes regény közlését kezdi meg, melynek addig megjelenő részeit az április elsején belépő előfizetőknek megküldi utólag a kiadóhivatal.

A PESTI NAPLÓ husvétra rendkívül érdekes, diszes kiállítású és csinosan illusztrált könyvvel lepi meg előfizetőit.

Ezt a könyvet azok is megkapják, akik április elsején lépnek az előfizetők sorába.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, tehát a teljes Pesti Napló-nak előfizetési ára Budapesten és a vidéken korán és pontosan házhoz juttatva,

az esti lap küldése nélkül:

Egész évre 14 ft — kr. | Negyed évre . . . 3 ft 50 kr.
Fél évre 7 ft — kr. | Egy hónapra . . . 1 ft 20 kr.

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:
Egész évre . . . 18 ft — kr. | Negyed évre . . . 4 ft 50 kr.
Fél évre 9 ft — kr. | Egy hónapra . . . 1 ft 60 kr.

Naponkint KÉTSZER, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

Budapesten:

Egész évre 18 ft — kr. | Negyed évre . . . 4 ft 50 kr.
Fél évre 9 ft — kr. | Egy hónapra . . . 1 ft 60 kr.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 ft — kr. | Negyed évre . . . 5 ft — kr.
Fél évre 10 ft — kr. | Egy hónapra . . . 1 ft 70 kr.

A Pesti Napló esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket úgy, hogy ha valaki más újságot járát és a megszokott újságtól megválni nem akar, az előfizethet a Pesti Napló esti lapjára, negyedévenként 2 ft 30 krért.

A Pesti Napló kiadóhivatala.

Budapest, Ferenciek-tere, Bazarépület.

23291
1892 szám.

Hirdetmény.

A szegedi kir. törvényszék részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Csongrád sövényházi ármentesítő és belvízszabályozó társulat részére Csongrád város határában kisajátított s a csongrádi 1629 számú telekjegy-jegyzőkönyvben 8717—8725 hrsz. 3031, 3032, 3038 és 3186—3189 hrsz. a foglalt ingatlanok tulajdonosa csongrádi közbirtokossággal a kártalanítási árra nézve az egyezség nem sikerülvén az 1881. XLI. t. cz. IV-ik fejezetében szabályozott eljárás megejtése céljából folytatolagos tárgyalásra újabbi határidőül

1893. évi április hó 24-ik napjának d. o. 9 órája

Csongrád város közházához újabban kitűzetik, — a tárgyalás vezetésére Faragó László kir. törvényszéki bíró kiküldetik.

Egyszersmind a kitűzött tárgyalásra a kisajátító társulat meghatalmazottja Szabó Imre kir. közjegyző, Hegyi Antal plébános, mint a közbirtokosság elnöke, Csongrád város előljárósága a netalán távollevők és ismeretlen tartózkodásnak részére kirendelt ügygondnok dr. Szarka Mihály ügyvéd a m. kir. kincstár képviseletében a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság személyes vagy meghatalmazottjaik által leendő megjelenés végett azon figyelmeztetéssel, hogy az érdekeltek elmaradása a kártalanítás kérdésében határozat hozatalát nem gátolja és hogy a feleknek elmaradása miatt igazolásnak helye nincsen, egyénileg és hirdetményileg megidéztenek.

Kelt Szegeden a kir. törvényszéknek 1893. évi február 16-án tartott üléséből.

MUSKÓ, elnök.

(P. H.)

NIZSALOVSKY, jegyző.

22751
1892**H I R D E T M É N Y.**

A szegedi kir. törvényszék részéről ezennel közhírré tétetik, miként a Csongrád sövényházi ármentesítő és belvizszabályozó társulat részére Csany község határában elfoglalt földterületekre nézve a jogérvényesen megállapított terv alapján kibocsátott s a Csany község 1 sz. telekjegyzőkönyvben 1 hrsz. ingatlanból 1-a 1-től 1-a 91-ig hrsz. kimetszett földterületek tulajdonosaival névszerint:

1. Kovács Antal,	19. Felföldi Mihály,	37. Borda Ferencz,
2. Kelemen Ilma,	20. Révész János,	38. Kiss Imre,
3. R. Laczkó Károly,	21. özv. Kádár Ferencz,	39. Fabik István és János,
4. Dóka Istvánné,	22. Hacker József,	40. Bálint Bálint,
5. Looskai Mihály,	23. Laczkó Fergely,	41. ifj. Vincze János,
6. Pap Illés és Sostán István,	24. Bozó János,	42. Laczkó József,
7. Kovács Antal,	25. S. Tóth Mihály,	43. özv. Pap Istvánné,
8. Bálint János,	26. Puskás Gábor,	44. Vincze Péter,
9. ifj. Forgó István,	27. Szabó János,	45. Palatinus Mihály,
10. Szabó István,	28. Nyilas József,	46. Pap István,
11. Csany község,	29. Laczkó Illésné,	47. Pap Ödön,
12. Hacker József,	30. Bozó János és Károly,	48. Palatinus Ferencz,
13. ör. Forgó Pál,	31. Hevesi Balázs,	49. Koncz András,
14. ifj. Sebők Imre,	32. Kis Rozália,	50. Forgó János,
15. Lajos Lajos,	33. Vincze István,	51. Gyapjas Pál,
16. Farkas József,	34. Megyesi Balázs,	52. Pap György és István
17. Farkas Józsefné,	35. Kuruczleti József,	53. Laczkó Gergely,
18. László András,	36. Kósa Pál,	54. Palatinus Janos,
	55. Domján Józsa,	56. Kósa Pál

csanyi lakosokkal az egyezés nem sikerülvén az 1881. XLI. t. cz. IV. fejezetében szabályozott eljárás megejtése céljából szükséges tárgyalásra határidőtől 1893. év április hó 25-ik napjának d. e. 9 órája Csany község közházához kitűzetik s a tárgyalás vezetésével Faragó László törvényszéki bíró a melléje veendő jegyzőkönyv vezetővel kiküldetik.

Egyszersmind a kitűzött tárgyalásra a kisajátító társulat megbízottja Szabó Imre esongrádi kir. közjegyző, Csany község előjárósága az összes telekkönyvi tulajdonosok és tényleges birtokosok, valamint a netalán távollevők és ismeretlen tartózkodásuak részére kirendelt ügygondnok Réti Ernő esongrádi ügyvéd, a m. kir. állami kincstár képviseletében a szegedi m. kir. Pénzügyigazgatóság személyes vagy meghatalmazottjaik által leendő megjelenés végett azon figyelmeztetéssel, hogy az érdekeltek elmaradása a kártalanítás kérdésében határozat hozatalát nem gátolja s hogy a feleknek elmaradása miatt igazolásnak helye nincsen egyénileg és hirdetményileg megidéztenek.

Kelt Szegeden a kir. törvényszéknek 1893. évi február 16-án tartott üléséből.

MUSKÓ, elnök.

(P. H.)

SZÉLL, jegyző.

A legmagasabb kitüntetésekert nyert és legelőn-
kebb keresletnek örvendő

COGNAC

G R O F

KEGLEVICH ISTVÁN

PROMONTOR,

(mely gyár az osztrák-magyar-monarchiában a legnagyobb és legjelen-
tékenyebb) eredeti töltésű palaczkokban kapható

Bagosy József, Szabados Mihály

kereskedőknél Csongrádon.